בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **ד', י"ב באייר** תשס"ג (**14 במאי**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **י"ב באייר**, **27** ימים, שהם **שלושה** שבועות ו**ששה** ימים לעומר.

הרחמן הוא יחזיר לנו עבודת בית המקדש למקומה, במהרה בימינו אמן. סלה.

על תקופת הצלבנים ותגובת הארץ אליה ... [המשך מאתמול]

מאבק בן 200 שנה הותיר בעקבותיו ארץ חרבה. שיטת האדמה החרוכה של צלאח א-דין, הריסת מבצרי הארץ ע"י יורשיו האַיוּבים ולבסוף החרבת ערי-החוף ע"י הממלוכים, הפכו את הארץ למשך מאות השנים הבאות, בייחוד לאורך החוף, לשממה.

בניגוד לשלהי התקופה ולְמה שבא לאחריה, **נהנתה הארץ בתקופה הצלבנית משיגשוג מופלא**, שכמותו לא ידעה מסוף התקופה הביזאנטית (640~) וכמותו לא תדע אולי עד למפעל הציוני בעת החדשה. בזכות קדושתה, השתייכותה לעולם הנוצרי-האירופי ובהיותה מרכז חשוב במערך הסחר הבינלאומי הגדול בין מזרח למערב פקד את הארץ מדי שנה זרם אדיר של צליינים, סוחרים, לוחמים ומתיישבים מאירופה, סוחרים וצליינים מארצות האיסלם, ויהודים שבאו לבכות עפרה במאה ה- 12 ולהתיישב בה במאה ה- 13.

השיגשוג הכלכלי מצא את ביטויו בתחומים רבים, החל בכפר הארץ-ישראלי, שתוצרתו זכתה עתה לשווקים גדולים בערים הצלבניות וכלה בפריחת הערים הללו. ערי הארץ בכלל וערי-החוף בפרט זכו לתוספת אוכלוסיה ניכרת ולשינוי דמוגרפי מרחיק-לכת. בתורת מרכזי שליטה מכאן ושווקים חשובים לסוחרי המערב והמזרח מכאן עלו ערי-החוף על המפה הבינלאומית של המסחר וההתרחשות ההיסטורית. שגשוגן הכלכלי איפשר מפעלים רבי-ממדים בבנייני פאר, בכנסיות ובארמונות ואף בבתי מגורים ששרידיהם השתמרו בערי הארץ עד ימינו-אנו.

הצורך להבטיח את בטחונן של הערים וכן דאגתם של הצלבנים לבטחון ממלכתם בכלל הולידו מפעל בנייה צבאית שממדיו עלו לאין שיעור על ממדי הבנייה האזרחית. מעטות התקופות בתולדות ארץ-ישראל שבהן ערכו אדוני הארץ מפעל בנייה כה עצום לשם הגנתה. לאורכה ולרוחבה התבצרו שרשרת מבצרים המקשטים עד היום את נופה, מאילת שבדרום ועד בופור, צור וצידון שבצפון.

הכיבוש והקמת ממלכת הצלבנים הביא בעקבותיו גם שינוי בנופה האנושי, עם היתוספות גורם חדש לאוכלוסיית הארץ. לתושביה המוסלמים, נוצרים-מזרחים, יהודים ושבטים נודדים למיניהם – נוסף עתה יסוד אתני חדש, יוצאי מערב-אירופה. אלה היו למעמד השליט בה; ממדיו נשמרו במאה ה- 12 בעליה רצופה מאירופה ובמאה ה- 13 ע"י הכוחות הצבאיים ששוגרו שוב ושוב מן המערב. אדוני האתמול המוסלמים איבדו לאחר הכיבוש הצלבני, בן-לילה כמעט, את מעמדם והיו, כמו שאר אוכלוסייתה המקומית של הארץ, לחלק מן השכבה הרחבה של הנכבשים. לכיבוש הצלבני היו אפוא השלכות מרחיקות-לכת מבחינת הריבוד החברתי: קמה חברה דואליסטית של כובשים ונכבשים, שליטים ונשלטים. חברה שבה שליטי הארץ הצלבנים המשיכו לנהוג כבני אירופה לכל דבר; אך הם לא ניסו לכפות על האוכלוסיה המקומית את דתם, את תרבותם ואת אורח-חייהם, ואף עודדוה להמשיך כמנהגה בדורות הקודמים.הודות למידת האוטונומיה שהעניקו להם אדוניהם הצלבנים, ובזכות

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ד', י"ב באייר תשס"ג (14 במאי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שגשוגה הכלכלי של הארץ, היתה התקופה הצלבנית ימי רווחה אף לשכבת הנכבשים הארץ-ישראלית.
[ההיסטוריה של ארץ-ישראל]

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל